

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 29 februari 2012

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 43.214/II/PN
LR/MM

Betreft: toepassing van artikel 43, § 4 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT)

Ter zitting van 24 februari 2012 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in verenigde afdelingen bijgevoegde vraag om advies van uw voorganger over de toepassing van artikel 43, § 4, SWT, onderzocht. Het betreft een voorgenomen contractuele werving van een wetenschappelijk personeelslid bij het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België dat een federale wetenschappelijke instelling is die onder de toepassing van artikel 43 SWT valt. De kandidate heeft na studies in het Spaans het vereiste universitair diploma behaald, waarvan de gelijkwaardigheid met het vereiste diploma werd erkend door het Vlaams Ministerie van Onderwijs. Zij is niet in het bezit van een door Selor uitgereikt getuigschrift van kennis van het Nederlands of het Frans dat in de plaats kan komen voor de vaststelling van de taalrol. De vraag is op welke wijze artikel 43, § 4, SWT dient de worden toegepast, inzonderheid wat betreft de indeling bij een taalrol van kandidaten die in het buitenland hun onderwijs hebben genoten in een andere taal dan het Nederlands of het Frans.

o

o

o

Artikel 43, § 4, SWT, luidt als volgt:

“Indien het voorgeschreven is, leggen de ambtenaren hun toelatingsexamen af in het Nederlands of in het Frans naar gelang van de taal waarin zij, naar luid van het opgelegde diploma, het vereiste getuigschrift of de verklaring van het schoolhoofd, hun onderwijs genoten hebben, tenzij zij vooraf aan de hand van een examen het bewijs leveren dat zij de andere taal even goed kennen.

Het taalregime van het toelatingsexamen bepaalt de taalrol waarbij de ambtenaren worden ingedeeld. Bij ontstentenis van dergelijk examen, is het taalregime van het genoten

onderwijs, zoals dat blijkt uit het opgelegde diploma, het vereiste getuigschrift of de verklaring van het schoolhoofd, bepalend.

De kandidaten, die in het buitenland hun onderwijs genoten hebben in een andere taal dan het Nederlands of het Frans en zich op een bij de wet erkende gelijkwaardigheid van diploma's of studiegetuigschriften kunnen beroepen, leggen het toelatingsexamen af in het Nederlands of in het Frans, naar keuze. Indien geen toelatingsexamen aan de benoeming voorafgaat, wordt de kennis van de taal van de rol, waarbij de betrokkene wenst ingedeeld te worden, vastgesteld aan de hand van een voorafgaand examen.

.....

..... ”

Uit vermeld artikel (en ook andere artikelen van de SWT, nl. de artikelen 15 en 21) en de parlementaire voorbereiding ervan, blijkt dat de tekst ervan slaat op het toelatingsexamen dat eventueel door de personeelsstatuten is opgelegd. Indien in casu de personeelsstatuten een toelatingsexamen voorzien voor de kandidaten, die in het buitenland hun onderwijs hebben genoten in een andere taal dan het Nederlands of het Frans en zich op een bij de wet erkende gelijkwaardigheid van diploma's of studiegetuigschriften kunnen beroepen, leggen zij op de wijze bepaald in die statuten (bv. wie neemt het toelatingsexamen af?) dat toelatingsexamen af in het Nederlands of in het Frans naar keuze. Het is pas indien geen toelatingsexamen aan de benoeming voorafgaat (omdat de personeelsstatuten het niet voorzien) dat de kennis van de taal van de rol, waarbij de betrokkene wenst ingedeeld te worden, wordt vastgesteld aan de hand van een voorafgaand examen. Voor de organisatie van dit laatste taalexamen (nader omschreven in artikel 7 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 SWT) is uitsluitend Selor bevoegd. De VCT is van oordeel dat het taalniveau van het eventueel voorgeschreven toelatingsexamen van hetzelfde niveau en dezelfde orde dient te zijn als indien een voorafgaand examen de kennis van de taal van de rol zou moeten vaststellen bij afwezigheid van toelatingsexamen. Uit de bepalingen van artikel 43, §4, derde lid SWT, kan niet worden afgeleid dat het taalniveau van het toelatingsexamen bedoeld in de eerste zin anders (bv. gemakkelijker) zou zijn dan het taalniveau van het voorafgaand taalexamen bedoeld in de tweede zin.

Wat het bijkomend probleem gesignaleerd door uw voorganger betreft, nl. kandidaten die hun masterdiploma in een andere taal dan het Nederlands of het Frans behalen, terwijl zij hun voorafgaande bachelorstudies in hun moedertaal (N of F) deden, kan de VCT enkel stellen dat de bepalingen van artikel 43 SWT, inzonderheid § 2 (alle ambtenaren worden ingeschreven op een taalrol: de Nederlandse of de Franse) en § 4 (wat de te bewijzen taalkennis van het Nederlands of het Frans betreft) onverminderd van toepassing blijven. Zij gaat ervan uit dat voor de beoogde functies in de federale wetenschappelijke instellingen een masterdiploma is vereist. Is dit in het buitenland behaald in een andere taal dan in het Nederlands of in het Frans en kan de kandidaat zich op gelijkwaardigheid van diploma's of studiegetuigschriften beroepen, is artikel 43, § 4, derde lid, van toepassing. De VCT neemt akte van de verklaring in fine van de adviesaanvraag dat Belgische universiteiten aan Nederlandstalige of Franstalige Belgen masterdiploma's in een andere taal dan het Nederlands of het Frans zouden uitreiken. Zij is wel niet bevoegd zich inzake de taalregeling in het onderwijs (inzonderheid betreffende de diploma's) uit te spreken.

Overigens wenst de VCT in dit verband nog te wijzen op haar opmerking in fine van haar advies 42.173 van 17 december 2010 betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de taalkaders van het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België (KMI). Zij nam toen akte van de opmerking met betrekking tot het aanwerven van buitenlandse wetenschappers die niet altijd aan één van beide taalrollen toegewezen kunnen worden. Zij was van oordeel dat dit enkel geregeld kan worden door de wet die de buitenlandse wetenschappelijke personeelsleden, van wie de aanwerving verantwoord is omwille van hun wetenschappelijke kennis, buiten de taalkaders zou plaatsen. Zij herinnerde eraan dat de wet van 5 december 2006 de artistieke betrekkingen van het Nationaal Orkest van België en van de Koninklijke Muntchouwborg buiten de taalkaders plaatste.